

T.B.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Sayı : 8430
Tarih : 20.08.2020

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Enerji Bakanlığı'na bağılı Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğünce, çoğunlukla orman, mera ve bir kısmı da tarım alanı olduğu ifade edilen 68 İl'de 766 bölgede 892 bin 814 hektar (Türkiye'nin yüzölçümünün %1,14'ü) alanı kapsayan ve 28 Ağustos'ta başlayıp 28 Eylül'de sonlandırılacak olan maden arama ve işletme ihaleleri yapılacaktır. 2004 yılında değiştirilen Maden Yasası'nın ardından AKP tarafından çevre, doğa, ormanlar, su kaynakları, tarım ve hayvancılık alanları ile birlikte bir bütün olarak ekolojik sistem adeta yok edilmektedir. Söz konusu illerden Kahramanmaraş toplam alanının %4,9'u, Sivas, Erzincan ve Elâzığ illerinin %3,7'si madencilik için ruhsatlandırılmaktadır. Neredeyse bu illerdeki birer ilçe alanı kazı alanına dönüşecektir. Ayrıca ihaleye açtığı bu sahalarda hangi madenlerin aranacağı ya da işletileceğı belirsizdir. Yine bu sahaların mera mı, orman mı, tarım alanı mı, doğal ya da arkeolojik sit alanları ya da su havzaları olup olmadıkları hakkında hiçbir bilgi bulunmamaktadır. Bir bütün olarak bakıldığında bu kadar alanda kazı alanına dönüştürülmesi bir bütün olarak ekolojik sistem bağlamında telafisi olmayan sonuçlar doğuracaktır. Bu bağlamda ivedilikle söz konusu 766 bölgede maden sahasının ihaleye açılmasının gerekli olup olmadığı, yoksa söz konusu işlemlerin iptal edilmesi ve ekolojik yaşamın güvence altına alınması için Anayasa'nın 98'inci, İçtüzüğün 104 ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılması için gereğini ve bilgilerinizi arz ederim.

Ömer ÖCALAN

Şanlıurfa Milletvekili

Tarım ve Orman Bakanlığı'nın sısa bir süre önce açıkladığı raporda özetle; iklim değişikliği nedeniyle önümüzdeki yıllarda su kaynaklarımızın hızla tükenmekte olduğu, tarımsal üretimin zorlanacağı açıkça ifade edilmiştir. Bu raporla sorunlar bir kez daha ve bizzat devlet iradesi ile ortaya konulmuştur. Bu rapor ve diğer bilimsel veriler ve öneriler temelinde bu olumsuz süreç acilen durdurulmalı, Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğünce 68 ilimizde 766 bölgede 892.814 hektar alanı kapsayan ve 28 Ağustos' ta başlayıp 28 Eylül' de sonlandırılacak olan maden arama ve işletme ihaleleri iptal edilmelidir. Bütüncül bir çevresel

etki değerlendirmesi yapılmadan ihale yapılması hukuksuzluktur. Bu topraklarda gelecek kuşakların yaşamının sorumluluğunu üstlenmiş olan iktidar, bu sorumluluklarının gereğini yerine getirmeye ve bu ihaleleri iptal etmeye, bu kapsamda sürdürülen, doğanın tahribine yol açacak tüm çalışmaları durdurmalıdır.

Tablo 2. Arama Ruhsatı

Arama	Sayı	Alan (ha)
I-B arama	5	227,75
II arama	3	215,58
II-B arama	16	1.391,02
III arama	2	715
IV arama	559	741.504,84
Toplam	585	744054,19

Tablo 3. İşletme ruhsatı

İşletme	Sayı	Alan (ha)
I-B işletme	10	235,78
II işletme	9	662,83
II-B İşletme	22	2.219,01
III işletme	4	1.436,42
IV işletme	134	142.011,97
	179	146.566,01

Tablo 4. Ön işletme ruhsatı

Ön İşletme	Sayı	Alan (ha)
IV ön işletme	2	2.193,39

Maden arama ve işletme ihalesine çıkılan 68 il içinde, ihale sayısı bakımından en yüksek olan 11 ilde toplam 357 ihaleye çıkılacağı görülmektedir. Bu ihalelerde ruhsata konu olan alan 432 milyon hektardır. Bu iller içinde alan sayısı bakımından 73 alanla Sivas birinci, 56 alanla Kahramanmaraş ikinci, 39 alanla Eskişehir üçüncü sıradadır. Sadece bu ihalede Kahramanmaraş toplam alanının %4,9'u, Sivas, Erzincan ve Elâzığ illerinin %3,7'si madencilik için ruhsatlandırılmaktadır (Tablo 5).

Tablo 5. İhaleye çıkan alan sayısına göre ilk 10 il

Sıra	İl	Sayı	Ruhsat Alanı (ha.)	İlin Yüzölçümü (ha)*	Oran (%)
------	----	------	--------------------	----------------------	----------

*İl nüfusları illerin kültür ve turizm müdürlüklerinin resmi web sitelerinden alınmıştır.

MADEN Grupları ve bu gruplarda bulunan madenler

a) İnşaat ile yol yapımında kullanılan ve tabiatta doğal olarak bulunan kum ve çakıl.

II. Grup madenler

III. Grup madenler

IV. Grup madenler

a) Kaolen, Dikit, Nakrit, Halloysit, Endellit, Anaksit, Bentonit, Montmorillonit, Baydilit, Nontronit, Saponit, Hektorit, İllit, Vermikülit, Allofan, İmalogit, Klorit, Sepiyolit, Paligorskit (Atapuljit), Loglinit ve bunların karışımı killeri, Refrakter killeri, Jips, Anhidrit, Alünit (Şap), Halit, Sodyum, Potasyum, Lityum, Kalsiyum, Magnezyum, Klor, Nitrat, İyot, Flor, Brom ve diğer tuzlar, Bor tuzları (Kolemanit, Uleksit, Borasit, Tinkal, Pandermit veya bünyesinde en az %10 B₂O₃ içeren diğer Bor mineralleri), Stronsiyum tuzları (Selestin, Stronsiyanit), Barit,

Vollastonit, Talk, Steattit, Pirofillit, Diatomit, Olivin, Dunit, Sillimanit, Andaluzit, Dumortiorit, Disten (Kyanit), Fosfat, Apatit, Asbest (Amyant), Manyezit, Huntit, Tabii Soda mineralleri (Trona, Nakolit, Davsonit), Zeolit, Pomza, Pekştayn, Perlit, Obsidyen, Grafit, Kükürt, Flüorit, Kriyolit, Zımpara Taşı, Korundum, Diyasporit, Kuvars, Kuvarsit ve bileşiminde en az %80 SiO₂ ihtiva eden Kuvars kumu, Feldispat (Feldispat ve Feldispatoid grubu mineraller), Mika (Biyotit, Muskovit, Serisit, Lepidolit, Flogopit), Nefelinli Siyenit, Kalsedon (Sileks, Çört).

b) Turba, Linyit, Taşkömürü, Antrasit, Asfaltit, Bitümlü Şist, Bitümlü Şeyl, Radyoaktif Mineraller (Uranyum, Toryum, Radyum).

c) Altın, Gümüş, Platin, Bakır, Kurşun, Çinko, Demir, Pirit, Manganez, Krom, Civa, Antimuan, Kalay, Vanadyum, Arsenik, Molibden, Tungsten (Volframit, Şelit), Kobalt, Nikel, Kadmiyum, Bizmut, Titan (İlmenit, Rutil), Alüminyum (Boksit, Gipsit, Böhmit), Nadir toprak elementleri (Seryum Grubu, Yitriyum Grubu) ve Nadir toprak mineralleri (Bastnazit, Monazit, Ksenotim, Serit, Oyksenit, Samarskit, Fergusonit), Sezyum, Rubidyum, Berilyum, İndiyum, Galyum, Talyum, Zirkonyum, Hafniyum, Germanyum, Niobyum, Tantalyum, Selenyum, Telluryum, Renyum.

V. Grup madenler

Elmas, Safir, Yakut, Beril, Zümrüt, Morganit, Akuvamarin, Heliodor, Aleksandirit, Agat, Oniks, Sardoniks, Jasp, Karnolin, Heliotrop, Kantaşı, Krizopras, Opal (İrize Opal, Kırmızı Opal, Siyah Opal, Ağaç Opal), Kuvars kristalleri (Ametist, Sitrin, Neceftaşı (Dağ kristali), Dumanlı Kuvars, Kedigözü, Avanturin, Venüstaşı, Gül Kuvars), Turmalin (Rubellit, Vardelit, İndigolit), Topaz, Aytaşı, Turkuaz (Firuze), Spodümen, Kehribar, Lazurit (Lapislazuli), Oltutaşı, Diopsit, Amozonit, Lületaşı, Labrodorit, Epidot (Zeosit, Tanzonit), Spinel, Jadeit, Yeşim veya Jad, Rodonit, Rodokrozit, Granat Minarelleri (Spesartin, Grosüller Hessanit, Dermontoit, Uvarovit, Pirop, Almandin), Diaspor Kristalleri, Kemererit.

Bu tür ihalelerin son yıllarda hızla artması ve Türkiye'nin her tarafının birer maden ocağına dönüşüyor olmasını sorgulamak gerekmektedir. 2004 yılında yürürlüğe giren 5177 sayılı yasayla büyük ölçüde değişikliğe uğrayan 3213 sayılı Maden Yasası Türkiye'deki bütün yer altı kaynaklarının sermayenin hizmetine sunulmasını sağlamış ve bu süreçte sermayenin önüne çıkan engeller, iktidarın anayasaya aykırı şekilde değiştirdiği yönetmelik ve genelgelerle tek tek aşılmıştır. Orman alanlarındaki madencilik çalışmalarının kolaylaştırılmasından sonra dünyanın sayılı ekosistemine sahip olan Türkiye'nin yerli ve yabancı firmaların madencilik faaliyetleri için gözden çıkarıldığı kamuoyunun gündemine

defalarca gelmiştir. Yerli ve yabancı iş çevrelerinin baskıları sonucu çıkarıldığı belirtilen bu yasa ve ardından çıkarılan yönetmelik ve genelgelerle; ormanlar, ağaçlandırma sahaları, özel koruma bölgeleri, milli parklar, meralar, sit alanları, su havzaları, kıyı alanları, turizm bölgeleri, askeri yasak bölgeler ve şahsa ait özel alanlar madencilik faaliyetine açılmıştır. İhaleye çıkan maden arama ve işletme sahalarının koordinatları incelendiğinde, bu alanların da çoğunlukla orman ve mera alanlarına denk geleceği, tarım alanlarının da bu alanlar içinde yer alacağı görülecektir. Türkiye’yi “kalkındırma” iddiasındaki iktidar, sanayi ve hizmet sektörünü geliştirerek sağlayamadığı kalkınmayı, kendince Türkiye’nin ormanlarını, meralarını ve ovalarını yerle bir ederek “kalkınma” gayreti içindedir. Örneğin; ihracat gelirlerinin arttırılması hedeflenerek mera ve ormanlardan altın, gümüş, bakır, kurşun, mermer gibi ürünlerin çıkartılıp yurtdışına hammadde veya yarı mamul madde olarak satılması son yıllarda hız kazanmıştır. Bir diğer önemli neden inşaat sektörünün talepleridir. İnşaat sektöründe ihtiyaç duyulan mermer, taş, çimento, demir, bakır vb madenlerin rahatlıkla mera ve orman alanlarından çıkartılması sağlanmıştır. Bu uygulamalar sanayi ve hizmet sektörünün bir türlü geliştirilememesinden ötürü ekonominin lokomotifi olarak varsayılan inşaat sektörünün maliyetlerini düşürmek, sektörü ayakta tutmak uğruna yapılmıştır. Öyle maden sahaları oluşmuştur ki, inşaat sektörünün yoğun olduğu bölgelerde çevredeki mera ve ormanlar talan edilmiş ve bu alanlardan çıkarılan malzemeler inşaat sektörüne ucuz hammadde olarak verilmiştir.

Mera ve orman ekosistemlerinin paramparça edilmesi demek; orada yaşayan yaban hayatını yerinden etmek, bitki ve ağaçların gelişimini olumsuz etkilemek, alanları erozyon ve toprak kaymasına açık hale getirmek demektir. Türkiye'deki tarım ve hayvansal ürünler üretiminde yaşanan yetersizliklerin varlığının farkına varıldığı ve bu ürünlerin çoğunun yurt dışından ithal edilmek zorunda kalındığı bu günlerde, mera ve tarım alanlarının madenlerle paramparça edilip, yok edilmesi gıda güvenliğini de tehdit edecektir. Afrika kıtasının doğal varlıklar bakımından en zengin kıtalardan biri olduğu halde, yer üstü ve yer altında bulunan bütün varlıkları uluslararası şirketler tarafından sömürüldüğü için, insanları en fakir kıtaya dönüştüğünü unutmamak gerekir.

Türkiye’de mera ve orman ekosistemleri ile tarım alanlarının gördüğü ve göreceği bu zararı ve karşı karşıya olduğu bu büyük tehdidi görmezden gelerek bu tür “kaba” madencilik çalışmalarına devam edilemeyeceği çok açıktır. Zaten Türkiye’nin birçok yerinde, yerel halk ve sivil toplum örgütleri, bu tür madencilik faaliyetlerinin yörelerindeki havayı, suyu, toprağı,

ormanı, merayı, tarlayı yok ettiğini görünce isyan etmektedir. Doğayı ve kültürü yok ederek, gıda güvenliğini riske atacak, insanları işsiz bırakıp, yerinden yurdundan edecek bu büyük tehdit, iktidarın yanlış ekonomi politikalarından kaynaklanmaktadır. İktidarı bu yanlış politikalardan vazgeçirmek için, bu büyük yanlışın henüz daha başında, maden sahalarının ihale aşamasında ortaya konacak mücadelenin, bütün toplumu kucaklayacak şekilde yapılması zorunludur. Bunun için ulusal ve yerel düzeydeki tüm yaşam savunucularını göreve çağırıyoruz.

Bu bağlamda, gerekçeleriyle birlikte sakıncaları ayrıntılı bir şekilde ifade edilen 766 bölgede maden sahasının ihaleye açılmasının gerekli olup olmadığı, yoksa söz konusu işlemlerin iptal edilmesi ve ekolojik yaşamın güvence altına alınması için TBMM tarafından ivedilikle bir Araştırma Komisyonun kurulmasını talep ediyorum.

Handwritten signature: *P. H. ...*

Cabrera

Beautiful -

~~Academy~~

Amir

11/11/20

Demand

[Handwritten signature]

H. Churchill

Neelot: per

Isy

Thayer

[Signature]

S. DeDe